

Samoupravna sporazumevanja

kot eden izmed ukrepov stabilizacijskega programa

Dosedanji sistem delitve dohodka je bil tudi eden izmed činiteljev, ki je slabil trdnost našega gospodarstva, posebno v tistih primerih, ko delitev osebnega dohodka ni temeljila na rezultatih dela. Nekatere delovne organizacije so več delile no osebne dohodke, kakor pa na sklade. Dohodek delovne organizacije tudi ni bil vselej rezultat lastnega dela, pač pa kot rezultat monopolnega položaja podjetja, konjunktorne prodaje in tudi spekulacije. Zaradi take neodgovorne politike delitve so nastajala v družbi nesorazmerja med osebnimi dohodki med enakimi delovnimi mesti v isti grupaciji industrije. V posameznih podjetjih je nekvalificiran delavec prejemal tudi do 2.000 din — ne glede na rezultat dela, medtem ko v podjetju, kjer je bila težja gospodarska situacija niso kvalificirani in strokovni delavci dosegli 1.500 din

janju glede notranje delitve dohodka. Zakonodaja tega področja ni posebej normirana, ker je politiko delitve po odvedbi prispevka za splošne družbene potrebe prepuščala delovnim organizacijam. Po tem zakonu morajo delovne organizacije skleniti samoupravni dogovor s tistimi, ki so si sorodne po proizvodni dejavnosti. Takšen samoupravni dogovor naj bi vseboval osnovna merila za delitev, višino amortizacije, sredstev za materialne izdatke in višino sredstev za rezervni sklad. Sindikati so že izdelali takšen osnutek samoupravnega dogovora, ki okvirno nakazuje, kaj vse naj bi obsegal. Tak dogovor naj bi vseboval: vrednost delovnega mesta, posebne delovne razmere, uspešnost pri delu itd. Najnižja vrednost živega dela naj bi bila za nekvalificiranega delavca 900 din. Ta vrednost pa se lahko poveča za določen pro-

ganizaciji različen in se giblje od 12,5 do 35 %. Določena bo višina procenta sredstev za stanovanjsko izgradnjo, strokovno izobraževanje, rekreacijo in druge socialne potrebe. Tudi za druge materialne stroške bo določen spoznamni odstotek in višina dnevnice, nadomestilo za ločeno življenje, višina za kilometrino itd.

Družbeni oz. samoupravni sporazum sklenejo delovne organizacije iste grupacije na podlagi

soglasja pristojnega organa sindikata. Če delovna organizacija samoupravnega sporazuma ne bo sklenila, se bo morala pri izvajanju politike delitve ravnati po družbenem dogovoru oz. republiških predpisih. Tak sporazum skleniti pa ni lahka stvar posebno zaradi različne strukture podjetij in gospodarsko stabilnost. Pojavila se bodo razna vprašanja, ki jih bo težko razčistiti kot so: vskladitev nazivov delovnih mest, sistematizacijo delovnih mest, organizacija podjetja itd. Na drugi strani pa se pojavlja problem, kako doseči soglasje v delitvi osebnih dohodkov s tistimi delovnimi organizacijami, ki so slabšem ekonomskem položaju.

LETNI PLAN 1971

Gospodarski plan za leto 1971 zaradi neprestanih sprememb v gospodarstvu zelo kasni.

Ko je bil plan pripravljen za potrditev po delavskemu svetu, je prišlo do devalvacije dinarja in s tem v zvezi do raznih sprememb v gospodarstvu, ki so vplivale tudi na naš končni ekonomski rezultat.

Delavski svet je dokončno potrdil le:

- delovni koledar za leto 1971,
- plan delovne sile,
- plan proizvodnje.

Tako ima poslovno leto skupaj 365 dni
od tega — nedelj 52 dni
— državnih praznikov 10 dni
— prostih sobot 38 dni
— kolektivnega dopusta (v decembru) 5 dni
— delovnih dni 260 dni

Poleg tega bo v mesecu juliju skupaj s prosto soboto, dvema nedeljama in državnim praznikom (22. VII.) 9 prostih dni. Od tega smo 5 dni že nadoknadili z eno dodatno delovno soboto v obdobju januar — maj.

Plan delovne sile predvideva 612 zaposlenih.

Plan proizvodnje frotirja predvideva 3.274.539 m², kar je sicer samo za 2% več kot je bila realizacija v letu 1970. Vendar je letos dan večji poudarek na kvaliteti proizvodnje.

Plan proizvodnje svile predvideva 39.373 m² domače proizvodnje. V okviru rebalansa plana proizvodnje v svili, je upošteto delo v nadurah od 15. III. — 1. VIII. (10 ur v dveh izmenah) in od 1. VIII. dalje delo v treh izmenah. Z nakupom tujega blaga in iz blaga domače proizvodnje bo konfekcija svile proizvedla 592.761 kom. kravat in šalov t.j. za 18% več kot v letu 1970.

Plan proizvodnje in ugotovitev dohodka za leto 1971 še nista potrjena s strani delavskega sveta.

Rebalans plana prodaje in ugotovitve dohodka se je zakasnil zaradi vpliva devalvacije dinarja, povišanja cen preje in s tem v zvezi povišanja prodajnih cen bombažnim in svilenim izdelkom, rebalansa proizvodnje svile in povišanja nabavnih cen posameznim materialom (elektriki, gorivu).

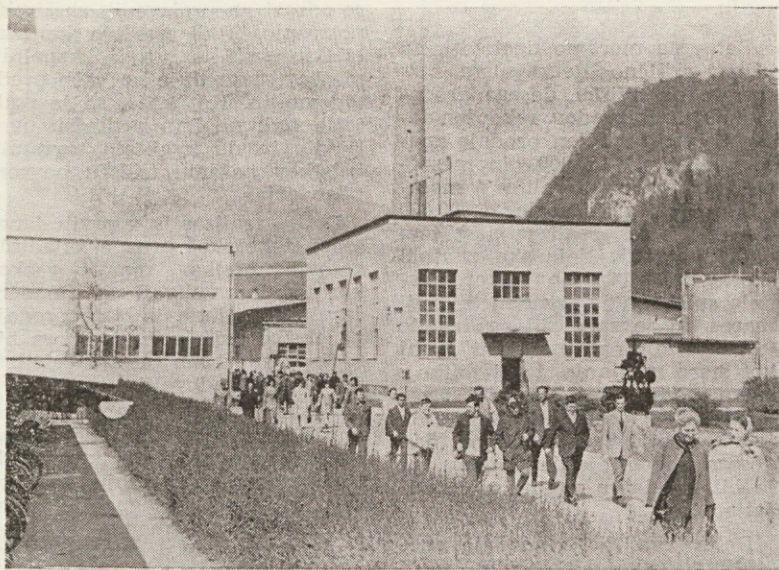
Končni izračun predvideva, da se bo bruto realizacija — prodaje v letu 1971 povečala v odnosu na dejansko bruto realizacijo v letu 1970 za 13.079.630 dinarjev ali za 21%, medtem, ko rezultat končnega ostanka dohodka zaradi vseh teh sprememb še ni znan, bo pa v kratkem predložen v potrditev delavskemu svetu.

I. Ž.

Novica iz izvoza

SESTANEK EVROPSKIH KOOPERANTOV V ŠVICI

Sredi meseca marca so se sestali v Švici, v mestecu Wangen, nakupovalci brisač vseh evropskih Kooperativ, to je iz osmih držav: Švedske, Norveške, Danske, Zapadne Nemčije, Švice, Avstrije, Finske in Anglije. Na ta sestanek je bil povabljen tudi SVILANIT v sklopu Poslovnega združenja. Sestanka sta se udeležila vodja razvoja. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da bodo Kooperative tudi v letu 1972 kupile od SVILANITA brisače vsaj v takem obsegu kot v letu 1971. Izbrane so bile skice, na podlagi katerih je treba do začetka meseca junija izdelati vzorce, na podlagi katerih bodo potem dana fiksna naročila za leto 1972. V juniju bodo prišli predstavniki Kooperativ v SVILANIT na selekcijo vzorcev.

Prvi izmeni je minil delovni čas

osebnega dohodka. Takšna delitev pa ima za družbo vsekakor negativne posledice kot so: sluktacija delovne sile, dviganje cen proizvodov, slabšanje življenjskega standarda itd.

V cilju, da bi se tudi na tem področju vskladila delitev z rezultati dela in da bo delavec v resnici nagrajevan po vloženem delu, je republiška skupščina sprejela zakon o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in o osebnih dohodkih. Zakon okvirno določa smernice o delitvi in nalaga delovnim organizacijam, da pristopijo k družbenemu dogovar-

cent, kar je odvisno od uspeha podjetja. To pomeni, da bi se za enako delo osebni dohodki v vseh delovnih organizacijah približali na enako višino, da ne bi bilo takih odstopanj v osebnih dohodkih kot doslej.

Enotno bodo vrednotena tudi vodilna delovna mesta. Osebnih dohodki se bodo v odnosu na gibanje produktivnosti in življenjskih stroškov valorizirali za dogovorjen odstotek. Določen bo enoten dodatek za nočno delo za delovno organizacijo iste grupacije (lesna industrija, rudarstvo, tekstilna itd.) Dodatek za nočno delo je skoraj v vsaki delovni or-

Sredstva za OD iz lanskega leta

Ob razpravi o zaključnem računu za leto 1970 je odbor za finance na predlog podpisanega, sprejel sklep, da naj delavski svet iz ostanka dohodka za leto 1970 izloči 60 milijonov starih dinarjev za osebne dohodke s pogojem, da se ta vsota ne izplača članom delovnega kolektiva, pač pa da ostane na obratnih sredstvih kot posojilo delavcev. Člani kolektiva pa naj bi za to vsoto prejeli dokument (obveznice), ki bi jim dal pravico do dviga tega zneska pod določenimi pogoji. Vloženi znesek naj bi se delavcem obrestoval.

Delavski svet je predlog odbora sprejel in zgoraj navedeno vsoto izločil s pogojem, da se neknadno predpišejo podrobnosti o uporabi in rokovanju s temi sredstvi.

Ker pa je zadnje čase slišati glasove naj se ta denar izplača, smatram za potrebno, da kot predsednik odbora za finance opozorim še enkrat na razloge, ki so vodili k izločitvi tega zneska iz dohodka podjetja in da opozorim delavski svet, da je s tem znesku dokončno že sklepal ter da ne kaže tako važnih sklepov spreminjati.

V podjetju je že dalj časa živa ideja, da naj se del dohodka rezervira za člane kolektiva tako, da bo vsak delavec ob odhodu iz podjetja dejansko del svojih vložnih sredstev nesel s seboj. Ni treba posebej razglabljati o upravičenosti take ideje, ker se o tem že dalj časa široko razpravlja na raznih forumih. Dejstvo je, da bi naše podjetje s to vsoto dejansko ustvarilo bazo za uresničitev te ideje.

Baje nastajajo težave pri izdajanju obveznic. Res, za izdajo obveznic obstoje posebni predpisi, ki zadevo precej komplicirajo. Toda pri razdelitvi tega zneska gre predvsem zato, da vsak delavec zve, koliko od 60 milijonov starih dinarjev je v bruto znesku njegovih. Mislim, da taka razdelitev ni posebno težka, še manj evidentiranje. Osnova za razdelitev zneska so osebni dohodki vsakega posameznega v preteklem letu. V enem odnosu participira vsak delavec v skupni izločeni masi denarja. Kot evidenca se za vsakogar nastavi posebne kartoteke, v katero se vpiše celotni bruto znesek, vsak delavec pa naj bi o tem znesku prejel priznanico, ki bi se glasila na njegovo ime in na bruto znesek. Kakšen pa bo netto znesek po izplačilu, pa zavisi od dajatev, ki bodo veljale v letu izplačila.

Seveda je predhodno treba izdelati ustrezne interne predpise, oziroma dopolniti pravilnik o delitvi dohodka in o delitvi osebne dohodka, kar pa po mojem mnenju ni posebno težko.

Vsekakor pa je treba k temu delu pristopiti takoj, da ne bo v kolektivu obstojal dvom o realnosti tega denarja.

Kot predsednik odbora za finance in kot avtor predloga o izločitvi gornjega zneska iz ostanka dohodka za leto 1970, pa moram proti slehernemu predlogu o razdelitvi in izplačilu navedene vsote, ker ni bil predlog formuliran tako in ker bi bil s tem smisel predloga popolnoma izmalichen.

Predsednik odbora za finance
Vinko Bernot

damski izvedbi do Korjaka. Nadaljevala se bo izgradnja začetnih objektov, kot so šola v Stranjah, po možnosti pričetek gradnje šole v Vračji peči, v samem mestu pa se predvideva modernizacija Jenkove, Prešernove, Parmove, Petrušnikove in Sadni-

karjeve ulice ter dokončno ureditev Usanjske ceste. Z uvedbo krajevnega samoprispevka pa bodo imele krajevne skupnosti možnost obnove in popravila raznih javnih objektov, kar bi brez samoprispevka zelo težko izvedljivo.

Pregled potrošnje sredstev za zdravstveno varstvo in nadomestila

Podatki za leto 1970 za podjetje Svilanit kažejo na osnovi povprečnega števila zaposlenih 559, da je bilo izgubljenih zaradi bolniške 4.463 delovnih dni. Za te izgubljene dni je podjetje v breme svojih sredstev moralo izplačati nadomestilo v višini povprečja zadnjih 3 mesecev. Stalež do 30 dni znaša v podjetju 3,4%. V breme sklada nad 30 dni odsotnosti z dela pa je bilo izgubljenih 1.980 delovnih dni, kar pomeni 1,5% staleža na zaposlenega. V breme podjetja in sklada je bilo torej skupaj izgubljenih 6.443 delovnih dni s stažem 4,9%

Primerjalni podatki za leto 1968 kažejo naslednje:

povprečno število zaposlenih	492
izgubljenih del. dni v breme sredstev podjetja	3.887
v breme sklada	1.586
Skupaj:	5.473
povprečni stalež	5,40%
V letu 1969 povprečno zaposlenih	524
izgubljenih delovnih dni v breme sredstev podjetja	3.638
kar pomeni rahel padec	765

Zgoraj navedeni podatki za leto 1970 pa zopet kažejo tendenco porasta bolniškega staleža.

O tem vprašanju je delavski svet že razpravljal, vendar bo potrebno porastu bolniškega staleža posvetiti posebno skrb in napraviti ustrezno analizo, da se ugotovijo vzroki za takšen porast.

Prodajni uspeh v prvih štirih mesecih letošnjega leta

Navadno se v našem podjetju dogaja, da prodaja izdelkov v prvih mesecih leta zastaja. Stanje se navadno izboljša šele koncem aprila, oziroma v mesecu maju.

Letos pa moramo ugotoviti, da kljub prilično neurejenem razmeram na tržišču, dosega prodaja naših proizvodov rekorden obseg. Povprečen plan prodaje znaša približno 6.150.000 din mesečno, tako da bi morali v 4 mesecih prodati za okroglo 25.000.000 din izdelkov, realizacija v tem obdobju pa je dejansko znašala skoraj 29.500.000 din. Rekord prodaje sploh pa je pomenil letošnji marec, ki je zabeležil realizacijo 9.100.000 din, ali ne dosti manj kot staro milijardo, torej toliko v enem mesecu, kot v letu 1962 vse leto. Takrat je bil to razlog, da je v podjetju zatulila sirena, dan dosega ene milijarde prometa pa je bil proglašen za praznik podjetja.

Dobro realizacijo prodaje ugotavljamo tako v bombažu kot v svili. Zaloge gotovih izdelkov praktično ni. Kupcem ne moremo izdostavljati vseh blaga, ki si ga žele. Pri kravatih smo že nekaj mesecev na dolgu za cca 80.000 komadov kravat, ki jih ne moremo izdostaviti, slično stanje pa je tudi pri frotirju. Situacija v bri-

sačah je taka tudi zato, ker je znatno povečana proizvodnja brisač za hotele, saj je zasedena ena osmina strojev ugodno za podjetje, tako zasedba strojev pa se odraža na proizvodih za široko potrošnjo. Tudi prodaja konfekcijskih izdelkov, t. j. kopalnih plaščev, napreduje po vseh predvidevanjih. Kot kaže, se je podjetje tudi na tem področju uveljavilo in da kvaliteta tovrstnih izdelkov našemu tržišču povsem odgovarja.

Dobra realizacija v prvih 4 mesecih, takorekoč prazna skladišča gotovih izdelkov, morajo vsekakor ugodno vplivati na finančni rezultat podjetja in zato prodajna služba pričakuje, da mora biti finančni uspeh prvega četrtletja več kot zadovoljiv.

Nastaja pa vprašanje, ali bo konjunktura na tržišču tudi v naslednjih mesecih taka kot je bila v preteklem obdobju, kajti opaža se že rahla stagnacija in zato nikakor ne smemo uspehov prvih 4 mesecev posplošiti na celo leto. Želeti bi bilo, da bi prodaja tekla tako kot doslej, obstoj pa vsa verjetnost, da bodo začele v drugi polovici leta zaloge naraščati in zato je treba že sedaj skrbeti za primerne ukrepe, da bodo planske naloge letošnjega leta uresničene.

VB

Novica iz izvoza

KOPALNI PLAŠČI IZ UNI-FROTIRJA

V izvoz smo ponudili kopalne plašče iz našega Uni-frotirja. Po izdelavi in kvaliteti bi bil ta plašč za inozemske kupce zelo zanimiv. Je pa za približno 20 %

predrag. Vsled tega ni mogoče teh plaščev plasirati na zunanjem trgu, čeprav bi bila proizvodnja le teh verjetno za nas zanimivejša. Proizvodne službe morajo nujno podvzeti potrebne ukrepe, da se proizvodni stroški plaščev iz Uni-frotirja bistveno znižajo.

Program gospodarskega razvoja občine Kamnik v letu 1971

Skupščina občine Kamnik je razpravljala o programu resolucije o družbenem razvoju občine in gradivo posredovala v razpravo tudi samoupravnim organom delovnih organizacij. Sveti delovnih enot in delavski svet podjetja so razpravljali o predlogu programa gospodarskega in družbenega razvoja občine in k zastavljenim ciljem niso imeli posebnih pripomb. Iz tega programa posredujemo kratek izvleček kaj vse se bo napravilo na območju občine v letu 1971. Ob upoštevanju gibanj in razvoja gospodarstva v letu 1970 ter razvoja gospodarskih organizacij in njihovih programov in ob istovrstnem upoštevanju vseh stabilizacijskih ukrepov, ki se bodo postopoma uvajali v tem letu, se pričakujejo naslednja gibanja:

Družbeni bruto produkt naj bi se v tem letu za okrog 10% in dvignil na višino 864 milijonov din. Glavna nosilca omenjenega povečanja naj bi bila industrija in obrt. V ostalih panogah gospodarstva, kot so gradbeništvo, trgovina, gostinstvo in turizem ni pričakovati bistvenih odstopanj. Predvideva se, da bo izvoz obdržal svojo dinamiko porasta po stopnji 12%, ki pa se bo povsej verjetnosti z nastalo spremembo paritete dinarja in stimulacije izvoza še povečal. Število zaposlenih naj bi se v letu povečalo

in znašalo v gospodarstvu in negospodarstvu okrog 8.550 zaposlenih. Proizvodni program delovnih organizacij v občini narekuje nove investicijske naložbe. Največja vlaganja bodo izvršena v industriji in obrti. Vlagala se bodo sredstva za modernizacijo trgovske mreže, pričakuje pa se tudi pričetek gradnje hotela ob spodnji postaji žičnice na Veliko planino. Izvršena bo adaptacija Malograjskega dvora z urejenimi 40 ležišči. Poskušali bodo tudi z nadaljevanjem del pri geoloških raziskavah termalnih vrelcev v Potoku v Tuhinjski dolini. Predvidena je tudi izgradnja servisne delavnice v Kamniku ob Kovinarski cesti za prodajo japonskih avtomobilov znamke Tojota. Z urbanizacijo občine so podane tudi možnosti, da se pristopi k racionalnejši izrabi stanovanjske površine. Na osnovi urbanističnega plana bodo podane osnove v prehodu na večja vlaganja za blokovno stanovanjsko izgradnjo.

Krajevne skupnosti v občini bodo predvsem urejale vodovode, gradile transformatorske postaje in modernizirale posamezne ceste. Krajevna skupnost Komenda bo modernizirala 6 km cestnega omrežja. Predvideva se nadaljevanje gradnje ceste v Tuhinjski dolini s pomočjo JLA. Cesta bi se pripravila v razširjeni maka-

Sklepi organov upravljanja

Na 10. seji je delavski svet sprejel dva pravilnika in to: pravilnik o delovnih razmerjih in pravilnik o nezgodnem zavarovanju delavcev podjetja v primeru delovne nezgode. Sprejeti so bili še naslednji sklepi: V Svet zavarovancev občine Kamnik je bil izvoljen še za eno mandatno dobo Konda Alojz. V iniciativni odbor Temeljne kulturne skupnosti občine Kamnik, ki se je ustanovila na podlagi novega zakona je bil izvoljen Balantič Silvo. Za člana Sklada skupnih rezerv občine Kamnik pa sta bila imenovana Drobnič Silva, dipl. oec. in Ribaš ing. Slavko.

Direktor podjetja je člane delavskega sveta natančneje seznanil glede zamrzovanja osebnih dohodkov. Med drugim je omenil, da se bodo morale posamezne tovarne oz. skupacije s področja tekstila med seboj pogovoriti in skleniti samoupravni dogovor o politiki delitve osebnih dohodkov. V zvezi s tem je bil pooblaščen tov. direktor, da uredi preko odbora za nagrajevanje vprašanje izplačila dodatka za stalnost v celoti, v kolikor bo to mogoče. Na predlog strokovne službe je bil sprejet tudi sklep o razporeditvi 60 milijonov S din, ki izvirajo iz dohodka iz leta 1970 na osebne dohodke, v kolikor bodo za to dane možnosti. Zaradi menjave gotovih predpisov v zvezi s politiko stabilizacije, strokovne službe niso v stanju predložiti v potrditev celotnega plana proizvodnih stroškov. Iz tega razloga se plan za leto 1971 sprejema parcialno. Te okoliščine so zahtevale že prvi rebalans plana proizvodnje svile. Potrjena je bila tudi analitska ocena delovnega mesta v tkalnici svile za snovalko in kontrolorko.

Prebrana je bila tudi prošnja tov. Gabrovšek Florijana, da se mu odpiše dolg v višini 980,— din. Prošnji delavski svet ni ugodil.

SKLEPI IZVRŠILNIH ORGANOV

Odbor za organizacijo in razvoj podjetja je razpravljal o predlogu plana investicij za leto 1971

in o vprašanju povečanja delovne enote konfekcija frotirja. Po vsestranski razpravi je odbor sprejel naslednje sklepe: Potrdil je predlog delnega plana investicij za leto 1971 s tem, da se zaradi pomanjkanja sredstev iz plana izločijo škroblilni stroj in angleško snovalo. Strokovna služba mora še nadalje delati na tem, da se najdejo ustrezne rešitve za nabavo navedenih strojev.

Pomanjkanje skladiščnih prostorov narekuje tudi na tem področju ustrezno rešitev. Trenutna rešitev je nakazana morda v tem da bi se v tovarni Induplati kupil šotor iz plastične mase za začasno skladišče. Proizvodno-tehnična služba naj do meseca maja prouči kako doseči boljše izkoriščanje obstoječega strojnega parka delovne enote konfekcije frotirja. Izdela naj elaborat koliko dodatne delovne sile bi bilo potrebno, da bi se povečala proizvodnja v tej enoti. Podjetje naj pristopi k sorodnim tekstilnim proizvajalcem v cilju dosege samoupravnega sporazuma po vprašanju delitve osebnih dohodkov. V delovno skupino za pripravo gradiva je bil imenovan Ribaš ing. Slavko.

Odbor za finančno-komercialne zadeve je na svoji seji razpravljal o korekturi gospodarskega plana za leto 1971, o razporeditvi nerazporejenih sredstev iz leta 1970 po zaključnem računu in o analizi prodajnih cen za kravate z ozirom na znižanje dohodka zaradi devalvacije. Na osnovi poročila vodje gospodarsko-finančne službe je odbor potrdil rebalans plana proizvodnje v tkalnici svile, plan delovne sile za tkalnico svile, analitske ocene delovnih mest v tkalnici svile. Potrdil je plan prodaje 73.882.432,— din in plan celotnega dohodka v znesku 66.011.323,— din.

Odbor predlaga, da se v letu 1971 vrednost zalog zmanjša za stroške mehanične delavnice,

kotlovnice, investicijskega vzdrževanja, popravil in tujih storitev, elektrike in vode. Ostanek dohodka pa se naj zmanjša za enak znesek. Na osnovi analize je strokovna služba med drugim ugotovila, da so z devalvacijo dinarja narasli nabavni stroški za 523.000,— din, čeprav je bil dovoljen dvig prodajnih cen le za 4,3 %. S to razliko pa podjetje ne krije nastalih stroškov. Glede na to vprašanje odbor ni sprejel nobenega konkretnega sklepa, predlaga pa, da se naj izvede pregrupacija kravat oz. počaka, ko se bodo tudi za kravate sprostile cene.

Odbor za organizacijo proizvodnje je razpravljal o realizaciji za I. kvartal t. l., o problemu čiščenja preje in obisku sejma tekstilnih strojev v Parizu. Odbor je ugotovil, da je proizvodnja v prvem kvartalu v vseh enotah presežena kljub težavam, ki so zaradi pomanjkanja preje, pomanjkanja vrečk za izvoz in precejšnjemu številu zastojnih ur. Odbor je sprejel sklep, da so do prihodnje seje poleg realizacije za bombaž pripravili gradivo tudi za proizvodnjo svile. Še vedno se kljub sodobni tehnologiji in mnogim rešitvam v tekstilni industriji, pojavlja vprašanje čiščenja preje. Tega problema se je lotila firma Uster, ki je priredila 5 dnevni seminar, katerega se je udeležil tov. Wiegele Bogo.

V tem letu bo v Parizu svetovna razstava dosežkov na področju tekstilnih strojev in tehnologije. Odbor meni, da strokovni kadri ne bi smeli zamuditi tega sejma, zato naj bi ta sejem obiskali posamezni strokovni delavci v 3 grupah po 5 dni.

Odbor za kadrovsko socialne zadeve je imel v tem obdobju 3 seje. Razpravljal je predvsem o kadrovskih vprašanjih in vprašanjih družbenega standarda. Na prošnjo posameznih delavcev so

bili ti razporejeni na druga delovna mesta. Delovnih dolžnosti sta bili razrešeni zaradi samovoljne zapustitve dela Dolničar Anica iz DE 13 in Rak Vida iz DE 14.

Potrjene so bile cene za Novigrad in Veliko planino, ki ostanejo iste kot v letu 1970.

Razpisanih je bilo 8 štipendij na STŠ v Kranju in na Ekonomski srednji šoli.

Na podlagi prošnje je odbor podelil prosilcem štipendije.

Sprejet je bil sklep o objavi prostih delovnih mest zaradi releksije in sicer za tri vodilna delovna mesta t. j. za vodja proizvodno-tehnične službe, vodjo delovne enote tkalnice frotirja in vodjo delovne enote pomožni obrati. Razglašena sta bila dva učna mesta za ključavničarsko stroko. Imenovana je bila komisija za pregled novogradenj, dograditev in adaptacijo stanovanj zaradi razdelitve posojil.

Odbor je tudi razpravljal o osnutku pravilnika o delovnih razmerjih in pravilnika o zavarovanju delavcev v primeru nezgode in dal k temu osnutku 7 pripomb in dopolnitev.

Na zadnji seji je odbor razpravljal o prošnjah za dodelitev kredita za stanovanjsko izgradnjo. O razdelitvi posojil bo podano posebno poročilo. Dodeljeno je bilo eno stanovanje v katerem živi Klemenc Štefka Pavič Ivanki delavki iz tkalnice frotirja, drugo stanovanje v katerem je Praprotnik pa mojstru barvarne Tušar Miletu. Odbor je odobril tudi 23 članom kolektiva, na osnovi mnenja zdravnika preventivno okrevanje in sicer: 10 delovnih dni izrednega plačanega dopusta, kritje stroškov okrevanja do višine 600,— N din in plačilo prevoznih stroškov do 30,— din na osebo naslednjim delavcem: Zarnik Ani, Kregar Mariji, Lenarčič Mariji, Uršič Simonu, Koželj Pavli, Rems Mihaeli, Poljanšek Rudiju, Ulčar Ivanki, Štrukelj Zalki, Pavič Ivanki, Mikolič Mariji, Kopic Heleni, Rakoš Martini, Kidrič Ferdinandu. Tajč Petru, Knavs Alojzu st., Starovasnik Tilki, Tonin Angeli, Sink Faniki, Mežek Veri, Zavrl Eli, Bernik Mariji Baloh Mariji in šestim članom zveze borcev.

Odbor za nagrajevanje je razpravljal o vprašanju nagrajevanja in stimuliranja trgovskih zastopnikov, o korekturi plana DE svila in plana prometa ter plačila delovnih uslug barvarni. Na predlog delovnih enot in strokovnih služb je odbor potrdil nadomeščanje tistim delavcem, ki trenutno nadomeščajo odsotne delavce zaradi bolezni in drugih razlogov. Potrjene so bile tudi cene uslugam, ki jih nudi barvarna drugim podjetjem. Na osnovi izračuna za usluge bodo po delu plačani tudi delavci barvarne.

Za delavke v menzi je bil določen plan prometa in sicer na 25.000,— din mesečno. Izplačilo osebnih dohodkov je vezano na promet, vendar se omeji na 30 %, prizna pa se jim dodatno pov-

Kaj prinaša novega republiški zakon o varstvu pred požarom in o gasilstvu

Tik pred zaključkom leta 1970 so poslanci Skupščine SRS sprejeli zakon o varstvu pred požarom in o gasilstvu. Zakon je konkreten in jasno določa naloge upravnim organom republike, občin, podjetjem obrtnikom. Zakon daje gasilstvu tudi tisto mesto in funkcijo v družbi ki mu pripada. Gasilci, prostovoljci, v bodoče ne bodo živeli samo od miloščine, ker jim zakon daje nove možnosti in oblike financiranja. Za prostovoljno gasilstvo v občini mora skrbeti občina in delovne organizacije za svoje enote, ki so ustanovljene po občinskem načrtu varstva pred požarom.

Zakon nalaga obveznosti tudi delovnim organizacijam, državnim organom in občanom, da morajo sodelovati pri gašenju požara, reševanju ljudi in premoženja. Gasiti požar ali reševanje pa ni tako enostavno kot si včasih zamišljamo. Učinkovita uporaba gasilske tehnike zahteva izurjenega gasilca. Zato morajo podjetja sistematično poučevati svoje

delavce o požarnih nevarnostih in ukrepih za varnost pred požarom ter o načinu uporabljanja razpoložljivih sredstev za gašenje požara.

Zakon določa v kakšnem obsegu in kako se morajo izvajati preventivni ukrepi v podjetjih in ustanovah, kar nadzoruje požarna inšpekcija. Med drugim je njena naloga, da sodeluje pri izdaji gradbenih dovoljenj in izdaji odločbe o uporabi večjih dvoran, skaldišč za eksplozivne snovi vnetljivih tekočin itd.

Pri gašenju požara ter reševanju pri požaru ogroženih ljudi in premoženja sodelujejo gasilske enote vzajemno. Gasilska enota se mora obvezno odzvati na poziv za gašenje, če je to potrebno. Vsak, kdor opazi, da grozi nevarnost izbruha požara ali kdor opazi požar, pa tega ne javi ali noče sodelovati pri gašenju oz. ovira gasilce pri njihovem delu, se lahko kaznuje do 500 din. Kaznuje se tudi podjetje do 10.000 in odgovorna oseba do 500 din, če ne

organizira gasilske enote, nima v pripravljenosti gasilske opreme ali, če ne skrbi za vzgojo in izpolnitev znanj svojih delavcev s področja varstva pred požarom.

Gasilske enote so lahko prostovoljne in poklicne. Enote se lahko organizirajo po teritorialnem ali industrijskem načelu. Poklicno enoto lahko ustanovi občina, krajevna skupnost, delovna organizacija ali državni organ. Gasilska enota opravlja svoje naloge na območju, ki je določen z aktom o ustanovitvi.

To je glavni povzetek iz navedenega zakona. Namen tega članka je, da se vsi čalni podjetja seznanijo s obveznostmi do požarne varnosti. Le-ta ne sloni samo na strokovni službi in gasilskem društvu podjetja. Vsi zaposleni delavci se morajo usposabljanje na tem področju za kar nosi odgovornost tudi podjetje. —zlj.

prečni indeks I. bombaža in svile. Ustvarjeni znesek osebnih dohodkov od prometa pa se deli v enakem procentu na osnovo osebnih dohodkov zaposlenim v menzi.

Odbor za vsesplošni ljudski odpor je na zadnji seji razpravljala o reorganizaciji izvršilnega odbora, o novi organizaciji enot civilne zaštite podjetja Svilanit in Živilske industrije ter o razvojnem programu potreb za vsesplošni ljudski odpor. Odbor se je ni končal ker bodo člani poročili že izdelano gradivo. V prihodnji številki bo objavljen razpored delavcev, ki so razporejeni v posamezne enote civilne zaštite podjetja.

Svet delovne enote šivalnica je razpravljala o razpisu in zasedbi prostih delovnih mest — kontrolor inštruktor. Razpravljali so tudi o disciplini v enoti. Soroženo je bilo vprašanje zadrževanja delavk v umivalnici in prepogostem odhajanju na kajenje, kar se zlasti dogaja pri nekaterih delavkah. Sprejet je bil sklep, da

se kajenje omeji pretežno na čas polurnega počitka, nadzor pa morajo dosledno voditi vodje izmen.

Svet delovne enote tkalnica frotirja je na svoji seji razpravljala o realizaciji plana za januar in februar in o doseganju norm. Razpravljala je tudi o koriščenju letnih dopustov in o smernicah za koriščenje le teh do konca leta. Glede koriščenja dopustov je svet enote sprejel sklep, da se izdela plan koriščenja dopustov od 1. 5. do konca leta. Neizkoriščeni del dopustov lahko posameznik zaplanira na dva dela neupoštevajoč kolektivni dopust. Željo posameznih delavcev se bo lahko upoštevalo le v primeru, da ne bo ovirana proizvodnja. Plan odsotnosti z dela lahko zajema le toliko število delavcev, da ne bo oviran normalen tek proizvodnje. Svet enote je tudi razpravljala o ugovoru tov. Poljanšek Staneta in Urankar Janeza glede plačila za nadomeščanje. Povišal jima je osebno oceno.

V delovni enoti tkalnica frotir-

ja so že drugi problemi nagrajevanja in analitskih ocen, zato svet DE predlaga, da strokovna služba ponovno prouči povišanje analitskih ocen delovnih mest snovalk v svili in primerja z istimi delovnimi mesti v bombažu. Delavski svet naj obravnava pripombe enot in upošteva principe nagrajevanja po delu.

Zbor DE gospodarsko-finančne službe je imenoval 5 člansko komisijo za kadre in to: Martinc Francko, Golob Edota, Zabkar Ireno, Erzar Cilko, Golob Polonco. Vodja gospodarsko-finančne službe je navzoče tudi seznanila, da bo morda uspelo izplačati dodatek na stalnost v aprilu ali maju. Zbor te enote je tudi sprejel na delo za določen čas Pavlič Avgusta in Krapež Julko, ki sta bila z novim letom upokojena. Tov. Gomilšek Marinki je zbor povišal osebno oceno. Za preventivno okrevanje je ta zbor predlagal tov. Škerjanc Urško.

Zbor splošno-organizacijsko-kadrovke službe je razpravljala o sprejemu administrativnega ka-

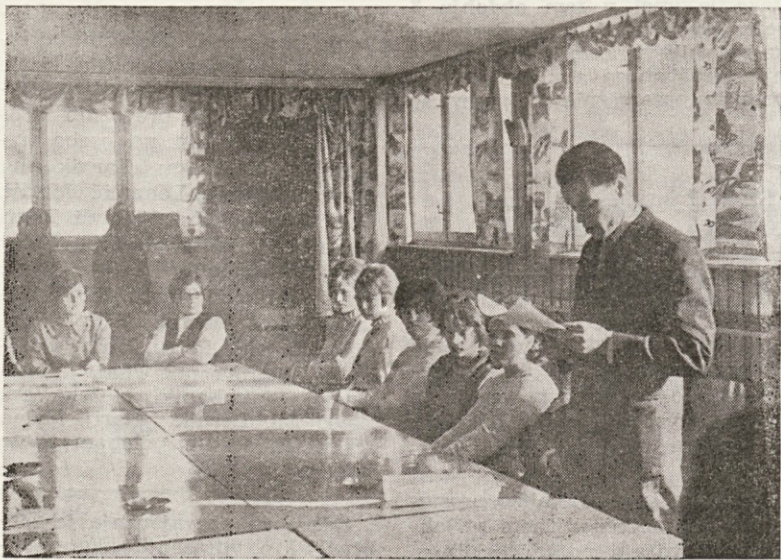
dra in o problematiki nagrajevanja v enoti ter o delovnem času v menzi. Po razpravi je bil sprejet sklep, da se v menzi določi delovni čas in sicer od 6 do 11,30 in od 15,30 do 19. ure, ena delavka pa je lahko vsak popoldan prosta. Za delo v podaljšanem delovnem času v primeru seje delavskega sveta naj se delavkam plačajo nadure ali omogoči koriščenje dejanskega opravljenih ur. Za potrebe menze naj se tudi nabavi štedilnik in nož za rezanje kruha.

Vodja kadrovskega oddelka je informirala člane, da podjetje išče nekaj administrativnih delavcev, vendar jih ni mogoče dobiti. Predvsem pa bo postal problem, ko bo 6 delavk iz administracije odšlo na porodniški dopust, zamenjave zanje pa ni mogoče dobiti. V zvezi s tem se predlaga korektura analitskih ocen, ker za osebne dohodke, ki jih imajo administrativna delovna mesta, tako osebje ni zainteresirano za sklenitev delovnega razmerja s podjetjem.

Podpirajmo krvodajalske akcije

Republiški odbor RK Slovenije se preko Republiškega sindikata Slovenije obrača na delovne organizacije s prošnjo, da naj v svojih glasilih popularizirajo krvodajalske akcije. Republiški in občinski odbor RK že 16. leto organizira prostovoljno krvodajalsko akcijo na slovenskem. Zaradi vedno večje potrebe po krvi, (naraščanje prometnih nesreč, nesreč v gospodarstvu in drugod) so vse bolj očitne potrebe po sodelovanju vsega prebivalstva pri

izpopolnjevanju programa krvodajalske akcije. Sindikalna organizacija podjetja je v preteklem letu imela dokaj lepe uspehe na tem področju. S še večjo propagando in organizacijo bi se verjetno oddaji krvi odzvalo še večje število delavcev. Zdravstvene ustanove rabijo letno okrog 70.000 občanov za oddajo krvi. To ni lahka naloga, zato priporočamo in pozivamo vse člane delovne skupnosti, da se odzovejo krvodajalski akciji, ki jo bo v tem letu organiziral Občinski RK.

Poveljnik Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva tov. Balantič Andrej bere poročilo

Naši gasilci so zborovali

Gasilci podjetja so se v preteklem mesecu zbrali na drugi občni zbor po ustanovitvi društva. Zbora se je udeležilo več kot polovica članov. Občni zbor morda ni bil sklican vskladno s časom, ker je bilo nekaj članov odsotnih. Ne glede nato pa je sestanek organizirano potekel. Gasilci so bili skoraj nekoliko užaljeni, ker ni bilo na občni zbor nobenega funkcionarja podjetja in ne za-

stopnikov organov upravljanja, razen predsednika sindikata. Po poročilih predsednika poveljnika in blagajnika sta člane v imenu občinske gasilske zveze pozdravila predsednik Pregled Janez in poveljnik Brlec Jože. Po prebranih poročilih in razpravi, ki je bila plodna, so člani sprejeli program dela za leto 1971.

Sindikalna organizacija podjetja naj pomaga Združenju zveze slepih Slovenije pri prodaji belih paličic

Zveza slepih Slovenije proslavlja letos že 25. obletnico obstoja. Ustanovljena je bila 11. avgusta 1946. Zveza združuje 1.740 slepih občanov, ki se po svojih močeh in s posredovanjem svoje organizacije vključujejo v proizvodnjo, v družbeno-politično, pa tudi kulturno življenje. Zveza slepih Slovenije je doslej uspela napotiti v Zavod za slepe in slabotne 318 šolobveznih otrok, v Center za rehabilitacijo in varstvo slepih v Škofjo Loko in druge strokovne ustanove pa 570 mladoletnih oseb. Po končani rehabilitaciji je Zvezi slepih uspelo zaposliti vse usposobljene in prekvalificirane osebe. V naši republiki je zaposlenih 306 slepih in to 163 v telefonskih centralah, 80 v industriji, 17 v zaščitnih delavnicah, 14 kot fizioterapevti, 10 v prosvetni

stroki, 3 pravniki, 1 datilograf in 18 na drugih mestih.

Med programskimi obveznostmi Zveze slepih Slovenije je tudi prodaja simbola slepih to je 200.000 belih paličic, ki jih je Zveza sama založila. V široko zasnovani akciji naj bi jih prodali med okrog 550.000 zaposlenimi delavci v republiki Sloveniji. Iz zbranega denarja — paličice so po 1,—din bi krili predvsem nekatere neodložljive izdatke v domovih slepih, preostanek denarja pa bodo porabili za kritje izdatkov za letošnje programske akcije. Sindikalna organizacija podjetja priporoča, da se tudi naši člani vključujejo v to akcijo in pomagamo slepim z odkupom bele paličice.

Napravile so tečaj prve pomoči

Oddelek za narodno obrambo občine Kamnik je organiziral tečaj prve pomoči. Zakon obvezuje podjetje, da ima med zaposlenimi določeno število oseb, ki imajo tečaj za prvo pomoč. Po delovnih enotah je bil objavljen razpis, prijavila pa se je samo Poljanšek Majda. Ker prijav ni bilo, je bilo določenih šest oseb. Sprva niso nič rade obiskovale tečaja in so tri kar po nekajkratnih predavanjih samovol-

no izostale. O upravičenosti tega izostanka bo razpravljala odbor za narodno obrambo podjetja sklepal o prijavi sodniku za prekrške.

Tečaj prve pomoči so uspeli opraviti Vrhovec Joži, Rosec Slavka in Poljanšek Majda. Na tečaju so vztrajale do zadnjega, ker so spoznale, da jim bo pridobljeno znanje koristilo tudi v vsakdanjem življenju. K uspehu vsem trem priznanje in čestitke.

Novici iz izvoza

ENOBARVNI VELUR-FROTIR

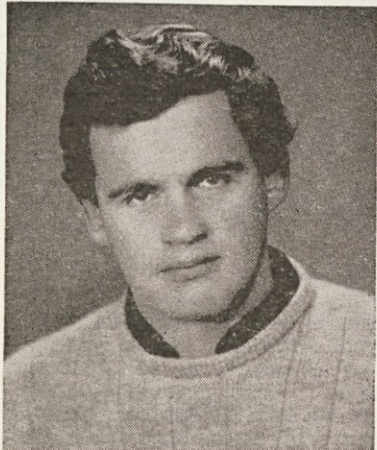
Ko so inozemski kupci videli velur-frotir, ki je bil barvan po novem postopku (v barvnem postrojenju, ki se sedaj montira), so bili nad kvaliteto le-tega navdušeni. Čim bo stekla proizvodnja enobarvnega velur-frotirja, nam je plasman plaščev iz te tkanine v izvozu zasiguran, cena pa bo sigurno mnogo boljša od cene doslej prodanih plaščev. Želeti bi bilo, da ta proizvodnja čimprej steče.

IZVOZ V 4 MESECIH

V 4 mesecih letošnjega leta je naše podjetje izvozilo za okroglo 4.000.000,— dinarjev izdelkov. Naše blago je šlo v Skandinavijo, Zapadno Nemčijo, Kanado, Švico in Libijo. V celotni izvoženi količini predstavljajo glavni artikel brisače, ki so namenjene za plažo. Kupci so s temi artikli zelo zadovoljni in vse kaže, da jih bo mo prihodnje leto zopet plasirali.

Razgovor s upravljalci

Ko smo se na uredniškem odboru pogovarjali s katerim članom podjetja bi navezali razgovor, je bila dana pripomba, da so bili razgovori doslej predvsem s starimi veterani Svilanite. Ta ugotovitev je točna in zato smo se odločili za razgovor z mlajšim članom delovne skupnosti. Tokrat smo se odločili za razgovor s tov. Golob Edotom tihim in skromnim mladim delavcem v gospodarsko — finančni službi, vendar marljivim pri delu. Vabilu se je odzval in na nekaj zastavljenih vprašanj odgovoril takole:

V podjetju ste že 2 leti. Kako ste se vživeli v delovno skupnost in v samo delo?

Ko sem vstopil v podjetje, sem imel občutek, da sem enakovreden med enakovrednimi člani te skupnosti. Pri uvajanju v delo v planiški službi, sem se v celoti uvedel in povezal v dobrih odnosih s sodelavci. Lahko rečem, da je delo, ki ga opravljam v tej službi med vsemi kar nas je v pisarni postalo kolektivno. To pomeni, da delam v cilju doseganja čim boljših delovnih uspehov. V delo sem se lažje vključil, ker sem nekaj časa delal v komercialni službi, pred tem pa sem bil bančni uslužbenec.

— Tov. Golob, Vi imate srednjo strokovno izobrazbo pa kljub temu še naprej študirate. Ali nam hočete povedati koliko časa in v kakšni smeri poteka Vaš nadaljni študij?

— Za nadaljevanje študija sem se odločil iz lastne pobude po želji za širšim ekonomskim in finančnim znanjem. Želel bi vskladiti moje želje z interesi podjetja, ker je pomanjkanje dobrega ekonomskega in finančnega kadra. Če bo vse po sreči bom končal prihodnje leto I. stopnjo visoke ekonomske šole v Mariboru, nato pa mislim še študirati na oddelku za organizacijo na isti šoli. Glede mojega študija moram reči, da imam podporo s strani podjetja. Nekoliko me ovira seveda to, ker naše podjetje ne da več dni študijskega dopusta, kot je to praksa v drugih delovnih organizacijah. Znano mi je, da nekatera podjetja z dopusti stimulirajo izredne študente k pospešenemu študiju. Kot sem informiran pa bo tudi to vprašanje po srejemu novega pravilnika o delovnih razmerjih ustrezneje rešeno kot doslej.

— Zanima nas tov. Golob v kakšni smeri se želite specializirati

in v čemu bi želeli doprinesiti večji delež podjetju?

— V kolikor bi bil zadolžen kljub temu, da imam dovolj delovnih nalog za rešitev še drugih finančno-ekonomskih analiz, bi se lahko poglobil in lotil tudi teh delovnih nalog. Moj cilj je, da bi zasedel delovno mesto elektronske obdelave podatkov, ko bo podjetje nabavilo ustrezen elektronski stroj.

— Kot veste smo v času živahnega samoupravnega dogovarjanja, ko se samoupravljalci izbirajo na svojem 2. kongresu. Tov. Golob kako Vi gledate na to vprašanje danes s stališča podjetja in navzven.

— Menim, da je razvijanje samoupravljanja v naši družbi edino pravilna pot. Kar se tiče vprašanja razvijanja in jačanja samoupravljanja, kakor tudi vprašanja uveljavljanja stališč neposrednih proizvajalcev menim, da je v podjetju samoupravni mehanizem dobro zasnovan. V našem podjetju je zasnovana precej široka samoupravnost, kar pa ima v doseganju realizacije svoje dobre in slabe lastnosti. Pozitivna stran je v tem, da ima možnost po statutu sodelovati čim večji krog proizvajalcev. Z ozirom na specializiranost posameznih izvršilnih odborov sodeluje tudi določen krog strokovnih delavcev in organi lažje sprejemajo svoje odločitve z ozirom na strokovno obrazložitev. Slaba stran pa je v tem, ker določeni odbori razpravljajo le v svoji strokovni problematiki pri celotni poslovni politiki podjetja pa ni lahko vskladiti te problematike z ostalimi problemi in nalogami, ki jih imajo poslovni odbori. Menim, da sprejeti sklepi niso popolni in da se po službah tudi dosledno ne izvajajo. Poslovni odbori bi morali v primerih, ko se posamezne poslovne odločitve ne izvedejo, zahtevati odgovornost od strokovnih služb. Z druge strani ljudje preozko gledajo na samoupravljanje kot celoto, največkrat pa iz lastnega zornega kota. Če pogledamo primer, ko se sprejema zaključni račun, gospodarski plan in razni drugi splošni akti podjetja, so te zadeve kaj hitro sprejete, ko pa se gre za reševanje individualnih zadev, kot so razna posojila delavcem, prošnje in pritožbe pa razprave trajajo tudi dve uri. Mi kot samoupravljalci moramo gledati na problem, ki zadeva interes vseh članov delovne skupnosti, ne pa samo poedinca.

— Kaj menite kako se v podjetju uveljavljajo mladi strokovni delavci?

— Imam občutek, da smo v tovarni napravili marsikakšen korak k osvajanju novega, tako v uvedbi avtomatizacije, novih strojev. ipd. Menim pa, da je miselnost ljudi ostala še pri starem, seveda pa je prehod iz starega v novo vedno težak.

— Tov. Golob kaj menite o delu mladinske organizacije v podjetju?

— Če kritično pogledamo na aktivnost mladinske organizacije v podjetju menim, da je premalo angažirana v tokove in dogojanja

ki jo obdajajo. Te aktivnosti pri mladini ni čutiti po mojem mnenju, ker je s strani vodstva premalo pobud. Mladi ljudje kot so kvalificirani delavci in tehniki bi se lahko v marsičem izkazali tako na političnem področju, kakor tudi na področju racionalizatorstva in novatorstva. Konkreten vzrok mlačnosti mladine je morda v premajhni informiranosti ali pa v okolju v katerem mladina dela. Mislim, da bi vodstvo mladine lahko na to vprašanje dalo bolj celovit in konkreten odgovor.

— Tov. Golob dotaknili ste se tudi vprašanja informiranja članov delovne skupnosti in menite, da informacije niso popolne.

— Res je. Informacije v podjetju ni tako kot bi želel. Dejstvo je,

da so dane razne oblike informacij, vendar so te nepopolne in informirajo za pretekle dogodke. Obliko informiranja bi bilo treba vsekakor spremeniti. Sedanja oblika ne odgovarja, ker mesečno nakaže samo problematiko obračuna dohodka. Predlagam, da se problemu informiranja posveti večjo skrb in da informator izhaja večkrat kot doslej. S tem bi se delavcem omogočilo, da lahko vplivajo s svojimi mnenji in stališči na samoupravne odločitve kar pa sedaj ni mogoče.

K zaključku bi še dodal, da pogrešam v podjetju strokovno knjižnico. Vem, da podjetje razkolaža s strokovno literaturo, vendar je ta razdrobljena po delovnih enotah in službah. Na ta način je delavcu, ki je zainteresiran za neko literaturo oviran dostop in se iste ne more poslužiti.

Tov. Golob za Vaše sodelovanje in konkretne odgovore na zastavljena vprašanja se Vam lepo zahvaljujem.

Urednik

Honorarji za prispevke tovarniškega glasila

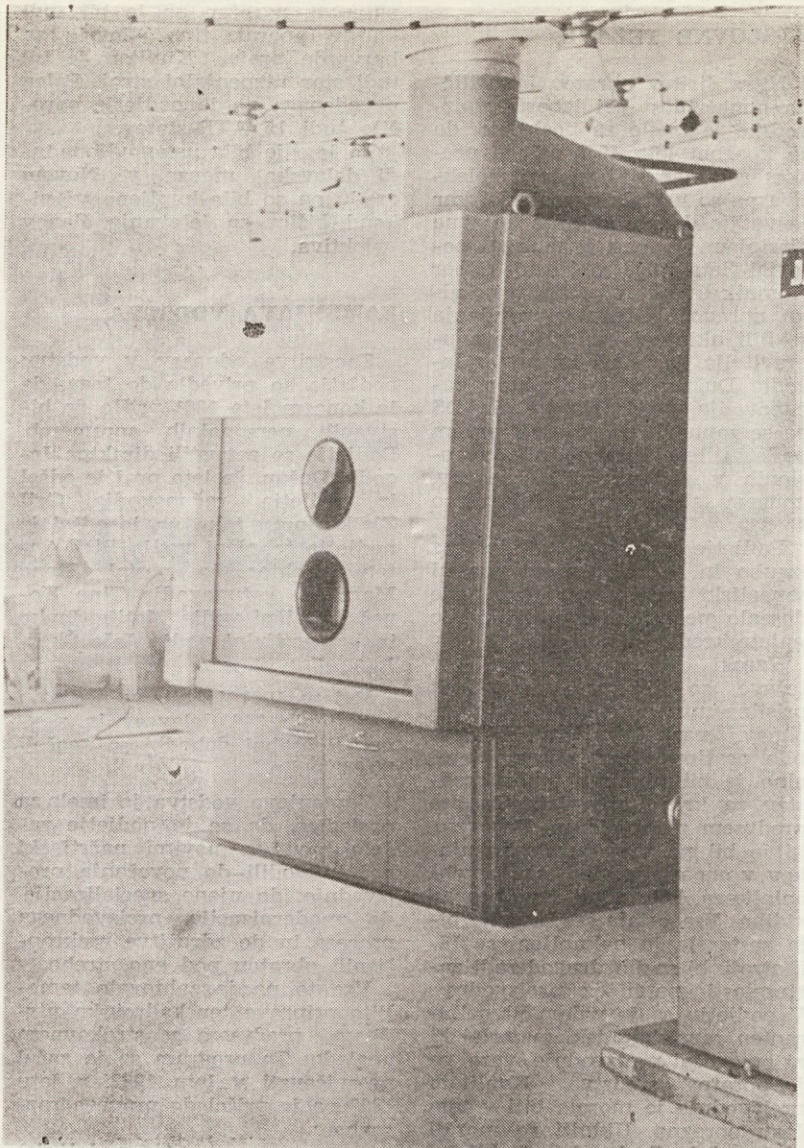
Ker so bili honorarji za Kamniški tekstilec že od leta 1966 nespremenjeni, je uredniški odbor predlagal nove honorarje, tako da bi morda to pritegnilo ljudi, da bi več pisali. Honorarje je potrdil odbor za finančno — komercialne zadeve.

Prispevki se honorirajo po naslednjih kriterijih:

Urejanje časopisa 300,00 din
Korektura za 1 stran časopisa 18,00 din

Honorar za tiskano vrstico 0,40 din
Fotografija — izvirna 8,00 din
Uganka 3,00 din
Smešnica 3,00 din
Križanka — izvirna od besede 0,50 din
Križanka — prepisana v celoti 3,00 din
Karikatura 8,00 din
Rebus 8,00 din
Izrek 3,00 din

Uredniški odbor

Modernizacija barvarne

SVILANIT

OD ZAČETKA DO DANES

VLAGANJA V OSNOVNA SREDSTVA

V letu 1954 in 1955 je SVILANIT začel graditi nov objekt na Perovem za barvarno, tiskarno in apreturo. Ta objekt se je začel graditi na kraju, kjer je danes združena celotna tovarna. Prva vložena sredstva so bila 17.400.000 dinarjev, od tega 12.600.000 lastnih sredstev, 4.800.000 din pa je posodil Okrajni odbor Ljubljana okolica.

Od litijske predilnice je bilo kupljenih 40 starih tkalskih strojev, katerih del je bil predelan v statve za tkanje frotirja, drugi del pa je bil montiran v tkalnici svile za voile-shangent.

Iztrošenost strojev je zahtevala ustanovitev lastne ključavničarske in mizarske delavnice.

Nakupljena je bila tudi oprema za filmsko tiskarno in dva stroja za kosmičenje. V letu 1955 je bilo poleg zgoraj navedenih sredstev v novi objekt na Perovem vloženih 33.000.000.- dinarjev.

Posebna dejavnost pri oplemenitenju tkanin je bil tkzv. flock-print, ki ga je podjetje to leto uvedlo. Prav zaradi te izdelave in zaradi tiskanja blaga, je bila ustanovljena tudi desinatura. Istočasno je bila na Perovem ustanovljena nova tkalska enota z 38 statvami.

Koncem leta 1955 je brutto dohodek znašal 428.000.000.- din.

POSLOVNE TEŽAVE

Hitra širitev obratov in prilična nenačrtovitost pri izboru proizvodnje je imelo za posledico, da so koncem leta 1955 zaloge prekomerno narasle, znotraj kolektiva pa so nastala nesoglasja, kar je vodilo do poslabšanja delovne discipline in zato je v drugi polovici leta 1956 občinski odbor Kamnik uvedel v podjetju prisilno upravo. Organi upravljanja so bili ukinjeni, za prisilnega upravitelja pa je bil imenovan Jagodic Dušan. Bivši direktor, računovodja, predsednik UO in DS pa so zapustili podjetje. V prvem polletju tega leta je bilo zaposlenih v podjetju 287 delavcev, koncem leta pa jih je bilo samo še 240.

Podjetje je to leto zaključilo z izgubo in je zato moralo najeti sanacijski kredit, prav tako pa je doseglo podaljšanje plačil za že najete kredite.

Vzroki, da je podjetje zašlo v težavo, so bili po ugotovitvah prisilne uprave in revizijskih organov, naslednji: Investicije so bile preširoko zastavljene. Nerealno je bil planiran priliv sredstev za kritje investicij. Tu gre predvsem za objekt na Perovem, ki je bil po mnenju strokovnjakov v osnovi zgrešen tako s tehnološkega, kakor tudi gradbenega vidika. Vsa ostala sredstva so bila zastarela in nakupljeni so bili stroji, ki so jih drugod radi zastarelosti metali iz proizvodnje. V podjetju se je nakopičil nekuranten reprodukcijski material, ki ni omogočal proizvodnje, vežal pa je obratna sredstva. Kvaliteta proizvodnje je morala biti v tem času porazna. Ukiniti so morali proizvodnjo flocka, ker je bil popolnoma neprodajen, pa tudi o-

stali izdelki so se na tržišču prilično diskreditirali. Istočasno pa je slaba organizacija prodajne službe tudi doprinesla svoje, da so se izdelki kopičili v skladišču.

USTALITEV RAZMER

Prisilna uprava v podjetju je trajala več kot eno leto. V tem obdobju ji je uspelo razmere v podjetju urediti in zato so bili še pred koncem leta 1957 izvoljeni novi organi upravljanja, do tedanji prisilni upravitelj Jagodic Dušan pa je bil imenovan za direktorja.

Proizvodne kapacitete se niso bistveno izpremenile, le da se je obrat v Šmarci preusmeril izključno v proizvodnjo frotirja.

Vedno bolj pa se je začela kazati potreba po koncentraciji obratov, in zato je nastala ideja, da bi se vsi obrati postopoma združili na Perovem.

Vletu 1956 in 1957 so zaradi nastalih razmer investicije skoro popolnoma zamrle. Šele v letu 1958 je podjetje začelo vlagati v opremo pomožnih obratov, v strojni park in v kotlarno.

Zaradi nadaljevanja investicij na Perovem, so se leto na to preselila tjakaj skladišča in uprava podjetja. Konec tega leta je prišla na Perovo tudi konfekcija in komercialna služba.

Leta 1960 je bil postavljen parni kotel z mehčalno in čistilno napravo, naročen pa je bil tudi barvni aparat, tipa »Jagri« za barvanje preje. Kupljen je bil tudi star razpenjalni stroj. Poleg navedenega pa je podjetje naročilo tudi 15 ATR-statev.

To leto je bila ustanovljena tudi delavska menza. V Novem gradu pa so bile kupljene tri vikend hišice za letovanje članov kolektiva.

ZAMENJAVA VODSTVA

Zaostritve odnosov v vodstvu podjetja so privedle do tega, da je koncem leta 1961 prišlo do bistvenih personalnih sprememb. Podjetje so zapustili direktor Jagodic Dušan, že leto prej je odšel iz podjetja računovodja Gril Zlatko, prav tako na je odšel iz podjetja tehnični vodja Pirš Anton. Direktor je postal Stane Marcijan, računovodja Tine Kováč, tehnični vodja Matija Jenko in komercialni vodja Jože Škerlec.

V letu 1961 je bilo v podjetju zaposlenih 346 delavcev in povprečni osebni dohodki so znašali 20.680.- din.

Zamenjava vodstva je imela za posledico, da se je podjetje začelo baviti z novimi načrti, ki naj bi vodili do povečanja proizvodnje, do njene specializacije, do modernizacije proizvodnega procesa in do združitve razkropljenih obratov pod eno streho.

Vse to pa je zahtevalo temeljite priprave ter kadrovske ureditve, predvsem v strokovnem pogledu. Ta program se je začel uresničevati v letu 1962, v letu 1963 pa je prišel do pravega razmaha.

(se nadaljuje)

VB

Parkirni prostor postaja premajhen

Preventivni ukrepi in napotki bolnikom s krčnimi žilami

Pisali smo že o nastanku in zdravljenju žil ali strokovno varic. Povedali smo, da je nastanek krčnih žil dedno pogojen in ne glede na te osebne lastnosti slehernega posameznega človeka, imajo pri nastajanju krčnih žil svojo vlogo vse tiste okoliščine, zaradi katerih pride do zastoja krvnega obtoka v golenjih dovodnicah. Kot smo povedali, mednje sodijo: stoječi poklic, splošna telesna lenobnost, zastoj krvi v trebušni votlini zaradi dolgotrajne zapeke, nosečnost, zadržane podveze idr.

Potemtakem vsak član delovnega kolektiva, čigar narava poklica zahteva daljšo stoj in je potencialni kandidat, da zboli zaradi motenj krvnega obtoka v spodnjih okončinah. Zato je potrebno misliti na to možnost in ukrepati čimprej, posebno pri tistih osebah, ki dalj časa stojijo in tudi pri tistih, katerih starši bolujejo za krčnimi žilami, ker so te skupine najbolj ogrožene. Torej bistveno je misliti na to bolezen takoj, ko se pojavijo znaki napetosti, stiskanja, teže, krčev in bolečin v mečah, čeprav ni nobenih vidnih znakov.

Preventivni ukrepi proti nastajanju in razvijanju krčnih žil bi bili naslednji:

a) zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gibanju, gojenje športov, pravilno razporejeni in dobro izkoriščeni počitki, posebno v poklicih, ki terjajo daljšo stoj.

b) V nosečnosti so mehanski in hormonski vplivi pomembni vzrok za nastajanje krčnih žil, obremenitev spodnjih okončin je večja kot sicer, zato so možnosti za razvoj krčnih žil večje. Vsaka nosečnost pomeni novo nevarnost od krčnih žil. Zato je ravno v nosečnosti nujno potreben zdrav način življenja, pravilna prehrana in zadostno telesno gibanje.

c) Pri vseh poklicih, ki terjajo daljšo stoj, posebej če gre za ženske, je potrebno, da se delajo razbremenilne vaje (hoja po prstih v odmorih, doma pa tkz. »vožnja s kolesom«). Na delovnem mestu pa je nujno potrebno nostiti čevlje s srednje visoko peto.

d) V primerih, kjer gre za pove-

čano telesno težo (idealna telesna teža odgovarja številu yentime-trov telesne višine nad 100: npr. če je oseba visoka 170 cm, je idealna teža 70 kg), potrebno je ukreniti vse, da bi shujšali. Uživati je treba čim več sadja in zelenjave, odpovedati se sladkorju in močnatim jedem (kruh, testenine) ter maščobam.

e) Pogostokrat so krčne žile kombinirane z drugimi desormacijami bodisi stopala ali goleni. Razumljivo je, da je takrat nujno potrebno nositi ortopedske vložke za stopala in se posvetovati z ortopedom.

f) Vsaka oseba nad 25 letom starosti, ki ima subjektivne težave v spodnjih okončinah se mora vsaj enkrat letno pregledati pri zdravniku.

g) Preventivno jemanje zdravil, ki vplivajo na drobno ožilje spodnjih okončin v smislu normaliziranja in utrjevanja žilne stene. Taka zdravila (katere nam predpiše zdravnik) so potrebna posebej osebam, katere imajo začetne težave kot so občutki stiskanja, napetosti, teže in bolečin v spodnjih okončinah brez vidnih znakov razširjenja ven. Omenjena zdravila je potrebno jemati neprekinjeno vsaj 6 tednov v teku enega leta, v nasprotnem ne bomo dosegli zaželenega efekta.

Če gre za razvito bolezensko sliko varikoznega sindroma (razširjene vene, spremembe na koži goleni v obliki atrofije, spremembe v barvi kože, golenja razjeda zaradi motenj krvnega obtoka idr.) je nujno potrebno čimprej k zdravniku, ker je zdravljenje takih bolnikov dolgotrajno in se ne sme zgoditi, da nekateri bolniki v času zdravljenja obupajo ne zavedajoč se zelo hudih posledic, ki se lahko razvijejo. Posebno važno je poudariti, da je potrebno povijanje goleni z elastičnim kompresijskim povojem, ki nam ga praktično pokaže zdravnik, da nebi z nestrokovnim povijanjem še bolj zavrli krvnega obtoka. Kompresijski elastični povoj povijemo zjutraj, še predno vstanemo iz postelje in ne šele nekaj časa potem, ko so razširjene dovodnice že spet močno napolnjene s krvjo.

Elastične nogavice niso primerne. Nadaljevanje na 7. strani

Elektronski računalniki in njihova uporaba v gospodarstvu

Tik pred novim letom smo v Svitanu dobili prvi računalniški stroj, ki izračuna vse osnovne operacije v trenutku in brez ropota, ki smo ga vajeni pri starih Facitkah. Čeprav je ta mali namizni računalnik z enim spominom po svojih tehničnih sposobnostih le skromen član velike družine »komputerjev«, je le predhodnik elektronike, ki bo nujno prodrla tudi v naše podjetje.

Kot vse novo, tudi računalniki povzročajo probleme, imajo svoje dobre in slabe strani, predvsem pa povzročajo najprej prevelik optimizem ali pa tudi odpor med ljudmi, ki jih ne poznajo.

V Jugoslaviji smo elektronske računalnike začeli uporabljati precej pozno in to je vzrok, da jih sedaj kupujemo vseprek in mnogokrat niso popolno in tudi ne kvalitetno izkoriščeni. To vzbuja nezaupanje, vendar pa to ne sme biti vzrok, da bi ta razvoj zamrl, saj nam statistika pove, da smo bili v Evropi v začetku leta 1970 na 21. mestu z 90 računalniki, istočasno pa jih je bilo v ZRN 6.350, v Angliji 5.050 in celo v naši sosednji Italiji 2.550.

Če so veliki in dragi računalniki, kot jih imajo razni državni organi ali večje znanstvene ustanove tabu za manjša podjetja, so mali računalniki ali mini-computerji, kot jih še imenujejo, spremenili velik stroj za obdelavo mase podatkov in matematičnih izračunov v stroj, ki daje informacije strokovnim službam in vodjem podjetja. Te informacije so hitre in točne in zato dragocene za vsakogar, povzročijo pa posredno v razmeroma kratkem času tudi zmanjšanje stroškov, večjo poslovnost ter sposobnost takoj ukrepati in kljubovati tržnim razmeram.

Uporaba elektronskih računalnikov se vse bolj širi na vsa področja človekove dejavnosti. To pa zahteva razvijanje široke »računalniške kulture« vseh nas. Spoznavanje in uporaba le-teh ne bi smela biti le epredmet raznih tečajev za programerje in organizatorje, ampak bo počasi morala postati stvar splošne razgledanosti vsakogar.

Vsak dan se srečujemo s pojmom »elektronski računalnik«. In kako je ta stroj, ki je spo-

soben zamenjati človeške možgane sploh nastal?

Prvi predhodnik računalnika je izumil W. Schichard. Njegov stroj naj bi imel vse štiri osnovne računske operacije, vendar tokrat ni bil nihče sposoben uresničiti njegove zamisli. Šele leta 1671 je Leibnitz izdelal stroj, ki je predhodnik vsem sodobnim računalnikom.

Pomemben mejnik v razvoju je iznajdba luknjanih kartic, ki bi služile kot nosilci podatkov. Luknjane kartice najdemo prvič leta 1725 pri Bouchorovih mehaničnih statvah. Izpopolnjen sistem iz leta 1800 (Jacquard) pa je pri svojem načrtu za računalniški stroj uporabil Anglež Babbage leta 1822. S karticami bi vodil stroj, ki je imel že vse bistvene elemente sodobnega elektronskega računalnika: mehanizem za spomin, za krmiljenje in za računanje. Tudi njegov izum je čakal na realizacijo do leta 1890, ko je v Ameriki H. Hollerith izdelal računalniški stroj, ki je uporabljal luknjene kartice in soga praktično in uspešno preizkusili

pri drugem ameriškem ljudskem štetju. Vsi ti stroji so bili mehanski.

Prvi računalnik, ki je že imel elektromagnetne posrednike, je bil Z-3 iz leta 1941 izdelan v Nemčiji. Njegov konstruktor K. Zuse je prvič uporabil programiranje z luknjenim trakom. Uporabljal je že princip dualizma t. j. negativno ali pozitivno vrednost, oziroma linarni številčni sistem, ki uporablja le številke 0 in 1. Za potrebe topništva so tudi Američani sestavili elektromagnetni računalnik Mark I, ki je prvi računalnik IBM iz leta 1945.

Iste leta pa so Američani skonstruirali tudi prvi elektronski računalnik Eniac. Namesto elektromagnetnih posrednikov je imel ta elektronke. Nastali so računalniki prve generacije in leta 1952 jih je bilo že 40, leta 1956 80, nekaj let pozneje pa že nekaj sto.

Leta 1955 se pojavijo računalniki druge generacije. Namesto okornih elektronk imajo trpežne in majhne tranzistorje in diode.

Z razvojem integrirane tehnike krožnega spajanja, se leta

1962 pojavijo računalniki tretje generacije. Posamezni deli računalnikov so se že približali velikosti molekul in so po velikosti že podobni možganskim celicam. Takšna miniturizacija, posbno pa uvedba mikroslojev, že vodi v četrto generacijo računalnikov ki jih že lahko spravimo v žep in so bili že praktično uporabljani pri projektu Apollo.

Poleg tega, da so računalniki vedno manjši, so tudi vedno hitrejši. Leta 1945 je Eniac s svojimi 18.000 elektronkami lahko seštel le nekaj deset števil na sekundo. Računalnik CDC 760 iz leta 1967 (z njimi so računali rezultate na gimnastiki 70) pa opravi v sekundi 1,5 milijona računskih operacij in si zapomni 128.000 znakov.

Pri računalnikih druge generacije se hitrosti računanja merijo v mikrosekundah, tretje generacije v nanosekundah in četrte v pikosekundah.

Razvoj na tem področju še ni končan, saj imamo že računalnike - robote, ki pišejo, berejo, govorijo in mislijo kot človek, le da ga po kapacitetah spomina močno prekašajo.

Edo

Prventivni ukrepi in napotki bolnikom s krčnimi žilami

Nadaljevanje s 6. strani
ne in sicer zato, ker se z njimi ne more doseči enakomerna kompresija, ker lahko nogavica na nekaterih mestih tako, da dosežemo celo nasproten efekt od zasedanka želim dati nekaj napotkov glede ukrepov pri zdravljenju golenje razjede. Bolniki pogosto uporabljajo različne domače priprave (arnika, hermelična idr.). Za obkladke in izpiranje ter mazila z različnimi primesmi po katerih se večkrat pojavljajo alergični pojavi. Ravno tako, popolnoma zgrešeno, pogosto uporabljajo razna mazila, ki vsebujejo kortikosteroide (hormoni nadledvične žleze) in ki imajo negativen vpliv na zdravljenje golenje razjede. Pogosto ta zdravila kupujejo v lekarni brez recepta in brez posvetovanja z zdravnikom.

Torej mazila kot so Hydrocortison, Synalar, Locacorten, Ultralan idr. negativno vplivajo na golenjo razjedo, ker zavirajo zaraščanje rane. Prav tako je hudo zgrešeno, če bolnik po lastni presoji zdravi golenjo razjedo in kupuje različna mazila. Mora torej prihajati na ambulantne kontrole zaradi posveta, nadaljnega predpisovanja najprimernejših zdravil in vsakokratne obdelave golenje razjede. Bolnik se mora zavedati da golenja razjeda na okončini s prizadeto cirkulacijo ni enkratni pojav, ki ozdravljen ne terja nobene skrbi več. Nasprotno, cirkulacijske motnje ostanejo in možnost ponovitve razjede, tudi ob nazmanjši poškodbi, vnetju ali podobnem je vedno prisotna.

Dr. Ljubo Đorem

bra. Pač pa je za mesec november naročil novo blago, ki pa le delno nadomešča stornirane količine. Škoda je pri tem le dejstvo, da smo delno izgubili zaupanje pri kupcu, ki je že 9 let naš odjemalec.

NAROČILO ZA KANADO IZPOLNJENO

Že več let je naše podjetje dobavljalo v Kanado naše artikule Asta, Ada in Adria. Pogodba, po kateri smo dobavljali to blago firmi Main Trading v Kanado bo v mesecu maju izpolnjena in tako bomo s proizvodnjo navedenih artiklov prenehali. V Kanadi namreč dosežemo mnogo slabše cene, kot na evropskem tržišču, artikli sami pa po kvaliteti niso zanimivi, količine pa tako velike, da jih ni mogoče prodati doma. Zato bodo 4 stroji preurejeni za druge artikule, ki jih zahteva domače tržišče. Prav tako bo v mesecu maju zaključena proizvodnja artikla Aida, ki je tudi namenjen izvozu in tudi za stroj bo preurejene za potrebe domačega tržišča.

KOPALNI PLAŠČI PRODANI V NEMČIJO

Znana zapadnonemška firma Quelle, ki prodaja izključno preko katalogov, je kot prva pri nas naročila 5000 komadov kopalnih plaščev, model Julia, iz velur-frotirja. Neka druga zapadnonemška firma pa je kupila pri nas 2100 komadov ženskih in moških kopalnih plaščev, prav tako iz velur frotirja. Tudi druge firme se zanimajo za ta artikel, vendar trenutne kapacitete ne dovoljujejo, da bi prevzemali večja naročila kot 1000 komadov plaščev mesečno. Cena za kopalne plašče je mnogo ugodnejša kot je izvozna cena za brisače. Kljub temu pa je treba opozoriti, da so naši proizvodni stroški za konfekcijske izdelke še vedno previsoki, da bi mogli uspešno konkurirati na zunanjem tržišču.

VB

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se članom konfekcije frotirja lepo zahvaljujem za venec.

Žagar Anica

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem članom delovne enote pomožnih delavnic za izraženo sožalje in venec, ki so ga darovali v zadnje slovo mojemu očetu, ko se je po težem trpljenju zavedno poslovil od nas.

Jeglič Anton

ZAHVALA

Zahvaljujem se za venec, ki so ga podarili mojemu očetu v zadnje slovo člani delovne enote pomožnih delavnic.

Beljicjan Vinko

Novice iz izvoza

PRI ŠVEDSKEM KUPCU ZAMUDILI ROK DOBAVE

Zadnje dni aprila je bila v podjetju dolična nervoza ker odprema artikla Tajfun za Švedskega kupca ni potekala v redu. Firma K. F. iz Stockholma je naročila pri nas 100.000 kom artikla Tajfun. Dobaviti bi ga bilo treba v drugem tednu meseca aprila, prvi vagon pa je bil dejansko poslan iz tovarne šele 21. aprila. Kupec je bil s tem postavljen v sila neugoden položaj, ker je on za ta artikel pripravil posebno prodajno akcijo za sredino meseca maja. Vzrok temu, da nismo prvič v izvozni praksi SVILANITA točno izpolnili roka dobave je v tem, da je bila ta proizvodnja malo na tesno planirana, na drugi strani pa je artikel, ki je predhodno tekel na istih strojih, povzročil delno zamudo. Mesto

planiranega škarta se je škart bistveno povečal, kar je pomenilo cca 16.000 komadov izpada. Istočasno pa je kupec tega artikla spremenil kvaliteto, kar je tudi pomenilo zmanjšanje proizvodnje na strojih za 1 in pol votka na 1 cm. Končno pa se je ugotovilo, da ima tudi artikel Tajfun več škarta, kot smo predvideli, kar zopet pomeni novih 10.000 komadov izpada. Kupec sam je prišel iz Švedske, da smo z njim določili nove roke odpreme, transport pa namesto po železnici s kamioni. Jasno je, da z naše strani ni bilo mogoče izdelati pravočasno celotne količine, zato je kupec cca 40.000 komadov tega artikla storniral. Kupec namreč prevzame le tisto blago, ki bo do 11. maja prispelo v Stocholm. Prav tako je kupec storniral ob tej priliki naslednje naročilo, ki naj bi ga dobavili do meseca septem-

Kadrovske vesti

Sprejeti na delo:

Učakar Darinka	v DE 11
Rožanc Natalija	v DE 12
Obrulk Ljudmila	v DE 12
Mali Milan	v DE 13
Suštar Mihaela	v DE 13
Vodlan Marjeta	v DE 13
Kolar Danica	v DE 13
Zdovc Frančiška	v DE 13
Slebir Marija	v DE 13
Humar Antonija	v DE 13
Podgoršek Slavica	v DE 13
Pogačnik Vlasta	v DE 13
Jerman Angela	v DE 13
Kregar Milan	v DE 13
Čevka Ladislav	v DE 14
Dobovšek Marija	v DE 14
Maček Dušan	v DE 15
Verbič Dušan	v DE 15
Zorman Franc	v DE 20
Koncilija Branko	v DE 20

Čevka Franc v proizvodnjo tehnično DE
 Pirš Stanislav v proijvodno tehnično DE
 Vrhovnik Jože v proizvodnjo tehnično DE

Najger Anica v splošno organizacijsko kadrovske DE
 Sušnik Jožica v splošno organizacijsko kadrovske DE

Odšli iz podjetja:

Grabnar Božidar — iz DE 10 — v JLA
 Spruk Rajko — iz DE 13 — v JLA
 Gabrovšek Florijan — iz DE 15 — lastna odpoved
 Ferjulec Tomaž — iz DE 13 — v JLA
 Čevka Franc iz proizvodno tehnične DE — v poizkusni dobi
 Zavasnik Alojz iz proizvodno tehnične DE — lastna odpoved
 Pirš Štefan — iz DE 10 — sporazumno
 Erce Marija — iz DE 13 — lastna odpoved

POROKE:

Avbelj Milan
 Šurk Neža por ERŽEN
 Najger Anica por. PODJED
 Grošelj Slavka por. ŠKRJANC
 Na novi življenski poti jim želimo mnogo sreče in zadovoljstva.

ROJSTVA:

Kuhar Jožica — hčerko
 Škrtič Angelca — sina
 Koprivec Nada — hčerko
 Mušič Anica — hčerko

Škrjanc Slavka — sina
 Rijavec Zdenka — sina

NESREČE PRI DELU:

Zupin Marija iz DE 11 — na poti z dela
 Vidmar Franc iz DE 10 — obratna nezgoda
 Zamljen Stanislav iz DE 31 — obratna nezgoda
 Tič Marija iz DE 10 — na poti na delo

GLASBA IN ROPOT

Dva ameriška strokovnjaka sta ugotovila, da temperamentni igralci »rok-en-rola« napravijo tolikšen ropot, da od njega lahko človek začasno oglušči. Igralci in orkester napravijo ropot v moči 90-105 decibalov. V kulminaciji pa tudi do 120 decibalov, kar je enako ropotu reaktivnega aviona. Eden od strokovnjakov, je eno uro meril ropot v nočnem lokalu kjer igra beat orkester. Tri ure po tem ko je bar zapustil, še vedno ni mogel slišati tiktakanje svoje ročne ure.

MODRI IZREKI

Kdo je moder? Kdor se od vsakega uči, Kdo je močan? Kdor sam sebe abvlada. Kdo je human? Kdor iz svojega daje. Kdo je zadovoljen? In kdo je to? Malo kdo.
 Dobro storjeno je vedno boljše kot dobro rečeno.
 Kašelj, dim in ljubezen je težko skriti.

REBUS

MATE CAVFR

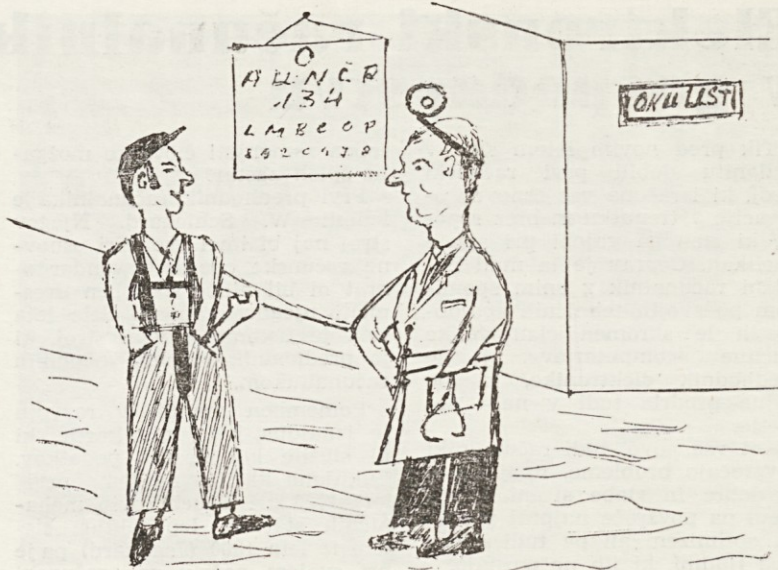
Kaj ja po poklicu?

— HUMOR —

Voznik Jaguarja drvi za kamionom, na katerem piše »močne zavore!«. Ko prideta do rdečega signala, kamion močno zavre in Jaguar trešči z vso silo v njegov zadnji del. Voznik kamiona stopi iz vozila izvleče reveža iz razbitin Jaguarja in ga vpraša: »Eh, lafe, kako ti kočiš kad mene nema?«

VSE VZAME DOBESEDNO

Veš Nace, tale Alež je pa res čuden človek, saj vzame vse preveč dobesedno. Včeraj sem imel rojstni dan, pa sem ga povabil na kosilo in sem mu rekel, da naj se počuti kakor doma. Po preteku pol ure je že prišel dvoriti moji ženi, otroke je napodil ven, pretepel psa, izpustil papigo in napodil iz stanovanja mačko. Meni pa je nazadnje rekel osel.

Tovariš zdravnik! Zadnje čase ovažam, da z mojim vidom nekaj ni v redu. Namreč zelo dobro vidim nekatere stvari v podjetju.

Zanimalo vas bo

Kri današnje industrije. Nafta ali črno zlato je kri sodobne industrije in kemije, ter za naše stoletje toliko značilna tekočina. Poganja nam blizu 100 milj. avtomobilov, milijon letalskih motorjev, traktorjev, tankov, motornih ladij, čolnov, na tisoče železniških lokomotiv, skuterjev itd. Naposled je tudi pomembna surovina današnje industrije. Postala je tudi neposredna gonilna sila modernega gospodarstva in politike. Nafta je bila že v prvi svetovni vojni za zmago prav tako potrebna tekočina kakor človeška kri.

Leta 1900 je služila prvenstveno za razsvetljavo (petrolej). Tedaj je znašala letna svetovna proizvodnja nafte 21,3 milijonov ton. Dandanes je letna proizvodnja tega energetskega vira pressegla milijardo ton. Ko bi vso to tekočino napolnili v železniške kotelne vagoni, bi tako prodobljeni vlak cistern dvanajskrat obkrožil ravniki. Vsa nafta pa, ki so jo načrpali v 20 stoletju bi natojorjena na moderne 15.000 tonske petrolejske ladje napolnila tri četrt milijona teh orjakov. Ko bi razvrstili to velikansko ladjevje ladjó za ladjó, bo mogli z njim petkrat obkrožiti zemljo.

Navedeni podatki nam povedo kaj pomeni nafta za današnje človeštvo, in zato ni čudno, da mora zanjo teči tudi človeška kri.

Skoda, ki jo povzročajo rastlinski škodljivci in bolezni.

Žužkoslovec Stellwaag je pred 25 leti izrekel naslednjo misel: »Ne pridelamo, kar sejemo, marveč kar nam puste škodljivci.« Skoda, ki jo povzročajo škodljivci vsako leto po vsem svetu je velikanska. Približne ocene presega gajo kar bilijon dinariev. Borba proti 70 rastlinskim boleznim in 6000 različnim živalskim škodljivcem, kolikor jih pač doslej v celoti poznamo, se stara komaj 60 let. Doslej so se obnesli tile trije načini boja s škodljivci:

1. gojitev za bolezen nesprejemljivih rastlin,
 2. uničevanje škodljivcev z umetnimi sredstvi in
 3. biološki boj z neškodljivimi žuželkami, ki uničujejo škodljivce.
- Vsako leto potrebujemo na deset tisoče ton raznih kemikalij za uničevanje škodljivcev in bolezni. Nazoren prikaz je poraba modre

galice za škropljenje vinske trte proti peronospori. Evropska potrošnja modre galice v vinorodnih krajih znaša letno 80.000 ton — 150 tovornih vlakov.

NEKAJ MU JE KANILO NA KLOBUK

Tine in Marko se pogovarjata v parku na klopi. Nenadoma Marko začuti, da mu je nekaj kanilo na klobuk. Sname klobuk, ga pogleda in se ozre na drevo in ko zagleda goloba, mu je vse jasno. Ogleduje klobuk in ko ne ve kaj bi, mu Tine smehlja reče: »Kaj gledaš? Vzemí papir pa obriši!« »A tako? se razjezi Marko,« zdaj naj pa še nadrevo plezam?«

REBUS

Novica iz uvoza

POSTELJNA PREGRIJALA

Nek švedski kupec se zelo zanima za posteljna pregrinjala iz frotirja. Med tem časom je uspelo, da smo iz naše proizvodnje dobili prvi vzorec postelnega pregrinjala, ki je po kvaliteti in izgledu zelo dober. Vse kaže, da bo to zanimiv artikel tudi za izvoz.

Dopisujte v naše glasilo!

»Kamniški tekstilec«
 Glasilo delovne skupnosti
 tovarne »SVILANIT« Kamnik
 Odgovorni urednik
 Konda Alojz
 Naklada 600 izvodov
 Tiska: »Papirkonfekcija«
 obrat tiskarna Krško